

eul_wid: ffk-bl

Πλάτων ὁ Ἀθηναῖος · Plato of Athens

Minos

Μίνως

Period: Κλασική Classical
Dialect: Φιλοσοφική Ἀττική Attic Philosophical
Domain: Φιλοσοφία Philosophy
Format: Διάλογος Dialogue
Affiliation: Platonist

Min.313.a ΣΩ Ὁ νόμος ἡμῖν τί ἐστίν;

Min.313.a ΕΤ Ὅποῖον καὶ ἐρωτᾷς τῶν νόμων;

Min.313.b ΣΩ Τί δ'; ἔστιν ὅτι διαφέρει νόμος νόμου κατ' αὐτὸ τοῦτο, κατὰ τὸ νόμος εἶναι; σκόπει γὰρ δὴ ὁ τυγχάνων ἐρωτῶν σε. ἐρωτῶ γάρ, ὥσπερ εἰ ἀνηρόμην τί ἐστίν χρυσός, εἴ με ὡσαύτως ἀνήρου ὅποῖον καὶ λέγω χρυσόν, οἷομαί σε οὐκ ἂν ὀρθῶς ἐρέσθαι. οὐδὲν γάρ που διαφέρει οὔτε χρυσὸς χρυσοῦ οὔτε λίθος λίθου κατὰ γε τὸ λίθος εἶναι καὶ κατὰ τὸ χρυσός· οὕτω δὲ οὐδὲ νόμος που νόμου οὐδὲν διαφέρει, ἀλλὰ πάντες εἰσὶν ταυτόν. νόμος γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἐστίν ὁμοίως, οὐχ ὁ μὲν μᾶλλον, ὁ δ' ἥττον· τοῦτο δὴ αὐτὸ ἐρωτῶ, τὸ πᾶν τί ἐστίν νόμος. εἰ οὖν σοι πρόχειρον, εἰπέ.

Min.313.b ΕΤ Τί οὖν ἄλλο νόμος εἴη ἂν, ὃ Σώκρατες, ἀλλ' ἢ τὰ νομιζόμενα;

Min.313.c ΣΩ Ἥ καὶ λόγος σοι δοκεῖ εἶναι τὰ λεγόμενα, ἢ ὅψις τὰ ὀρώμενα, ἢ ἀκοή τὰ ἀκουόμενα; ἢ ἄλλο μὲν λόγος, ἄλλο δὲ τὰ λεγόμενα· καὶ ἄλλο μὲν ὅψις, ἄλλο δὲ τὰ ὀρώμενα· καὶ ἄλλο μὲν ἀκοή, ἄλλο δὲ τὰ ἀκουόμενα, καὶ ἄλλο δὴ νόμος, ἄλλο δὲ τὰ νομιζόμενα; οὕτως ἢ πῶς σοι δοκεῖ;

Min.313.c ΕΤ Ἄλλο μοι νῦν ἐφάνη.

Min.313.c ΣΩ Οὐκ ἄρα νόμος ἐστὶν τὰ νομιζόμενα.

Min.313.c ΕΤ Οὐ μοι δοκεῖ.

Min.314.b ΣΩ Τί δῆτ' ἂν εἴη νόμος; ἐπισκεψώμεθ' αὐτὸ ὧδε. εἴ τις ἡμᾶς τὰ νυνδὴ λεγόμενα ἀνήρετο, “Ἐπειδὴ ὅψει φατὲ τὰ ὀρώμενα ὀρᾶσθαι, τίνι ὄντι τῇ ὅψει ὀρᾶται;” ἀπεκρινάμεθ' ἂν αὐτῷ ὅτι αἰσθήσει ταύτῃ τῇ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν δηλούσῃ τὰ πράγματα· εἰ δ' αὖ ἤρετο ἡμᾶς, “Τί δέ; ἐπειδὴ ἀκοῇ τὰ ἀκουόμενα ἀκούεται, τίνι ὄντι τῇ ἀκοῇ;” ἀπεκρινάμεθ' ἂν αὐτῷ ὅτι αἰσθήσει ταύτῃ τῇ διὰ τῶν ὠτῶν δηλούσῃ ἡμῖν τὰς φωνάς. οὕτω τοίνυν καὶ εἰ ἀνέροιτο ἡμᾶς, “Ἐπειδὴ νόμῳ τὰ νομιζόμενα νομίζεται, τίνι ὄντι τῷ νόμῳ νομίζεται;” πότερον αἰσθήσει τινὶ ἢ δηλώσει, ὥσπερ τὰ μανθανόμενα μανθάνεται δηλούσῃ τῇ ἐπιστήμῃ, ἢ εὐρέσει τινί, ὥσπερ τὰ εὐρισκόμενα εὐρίσκεται, οἷον τὰ μὲν ὑγιεινὰ καὶ νοσώδη ἱατρικῇ, ἃ δὲ οἱ θεοὶ διανοοῦνται, ὥς φασιν οἱ μάντιες, μαντικῇ; ἢ γάρ που τέχνη ἡμῖν εὕρεσίς ἐστιν τῶν πραγμάτων· ἢ γάρ;

Min.314.b ΕΤ Πάννυ γε.

Min.314.b ΣΩ Τί οὖν ἂν τούτων ὑπολάβοιμεν μάλιστα τὸν νόμον εἶναι;

Min.314.c ET Τὰ δόγματα ταῦτα καὶ ψηφίσματα, ἔμοιγε δοκεῖ. τί γὰρ ἂν ἄλλο τις φαίη νόμον εἶναι; ὥστε κινδυνεύει, ὃ σὺ ἐρωτᾷς, τὸ ὅλον τοῦτο, νόμος, δόγμα πόλεως εἶναι.

Min.314.c ΣΩ Δόξαν, ὡς ἔοικε, λέγεις πολιτικὴν τὸν νόμον.

Min.314.c ET Ἔγωγε.

Min.314.c ΣΩ Καὶ ἴσως καλῶς λέγεις· τάχα δὲ ὧδε ἄμεινον εἰσόμεθα. λέγεις τινὰς σοφούς;

Min.314.c —ET Ἔγωγε.

Min.314.c —ΣΩ Οὐκοῦν οἱ σοφοί εἰσιν σοφία σοφοί;

Min.314.c —ET Ναί.

Min.314.c —ΣΩ Τί δέ; οἱ δίκαιοι δικαιοσύνη δίκαιοι;

Min.314.c —ET Πάνυ γε.

Min.314.c —ΣΩ Οὐκοῦν καὶ οἱ νόμιμοι νόμῳ νόμιμοι;

Min.314.c —ET Ναί.

Min.314.d —ΣΩ Οἱ δὲ ἄνομοι ἀνομία ἄνομοι;

Min.314.d —ET Ναί.

Min.314.d —ΣΩ Οἱ δὲ νόμιμοι δίκαιοι;

Min.314.d —ET Ναί.

Min.314.d —ΣΩ Οἱ δὲ ἄνομοι ἄδικοι;

Min.314.d —ET Ἄδικοι.

Min.314.d —ΣΩ Οὐκοῦν κάλλιστον ἢ δικαιοσύνη τε καὶ ὁ νόμος;

Min.314.d —ET Οὕτως.

Min.314.d —ΣΩ Αἰσχιστον δὲ ἢ ἀδικία τε καὶ ἡ ἀνομία;

Min.314.d —ET Ναί.

Min.314.d —ΣΩ Καὶ τὸ μὲν σώζει τὰς πόλεις καὶ τᾶλλα πάντα, τὸ δὲ ἀπόλλυσι καὶ ἀνατρέπει;

Min.314.d —ET Ναί.

Min.314.d —ΣΩ Ὡς περὶ καλοῦ ἄρα τινὸς ὄντος δεῖ τοῦ νόμου διανοεῖσθαι, καὶ ὡς ἀγαθὸν αὐτὸ ζητεῖν.

Min.314.d —ET Πῶς δ' οὐ;

Min.314.e ΣΩ Οὐκοῦν δόγμα ἔφαμεν εἶναι πόλεως τὸν νόμον;

Min.314.e ET Ἐφαμεν γάρ.

Min.314.e —ΣΩ Τί οὖν; οὐκ ἔστιν τὰ μὲν χρηστὰ δόγματα, τὰ δὲ πονηρά;

Min.314.e —ET Ἔστιν μὲν οὖν.

Min.314.e —ΣΩ Καὶ μὴν νόμος γε οὐκ ἦν πονηρός.

Min.314.e —ET Οὐ γάρ.

Min.314.e —ΣΩ Οὐκ ἄρα ὀρθῶς ἔχει ἀποκρίνεσθαι οὕτως ἀπλῶς ὅτι νόμος ἐστὶ δόγμα πόλεως.

Min.314.e —ET Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.

Min.314.e —ΣΩ Οὐκ ἄρα ἀρμόττοι ἂν τὸ πονηρὸν δόγμα νόμος εἶναι.

Min.314.e —ET Οὐ δῆτα.

Min.314.e ΣΩ Ἀλλὰ μὴν δόξα γέ τις καὶ αὐτῷ μοι καταφαίνεται ὁ νόμος εἶναι· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἡ πονηρὰ δόξα, ἄρα οὐκ ἤδη τοῦτο κατάδηλον, ὡς ἡ χρηστή, εἴπερ δόξα νόμος ἐστί;

Min.314.e ET Ναί.

- Min.315.a —ΣΩ Δόξα δὲ χρηστή τίς ἐστίν; οὐχ ἡ ἀληθής;
- Min.315.a —ΕΤ Ναί.
- Min.315.a —ΣΩ Οὐκοῦν ἡ ἀληθὴς δόξα τοῦ ὄντος ἐστὶν ἐξεύρεσις;
- Min.315.a —ΕΤ Ἔστιν γάρ.
- Min.315.a —ΣΩ Ὁ νόμος ἄρα βούλεται τοῦ ὄντος εἶναι ἐξεύρεσις.
- Min.315.a ΕΤ Πῶς οὖν, ὦ Σώκρατες, εἰ ὁ νόμος ἐστὶν τοῦ ὄντος ἐξεύρεσις, οὐκ αἰ τοῖς αὐτοῖς νόμοις χρώμεθα περὶ τῶν αὐτῶν, εἰ τὰ ὄντα γε ἡμῖν ἐξηύρηται;
- Min.315.b ΣΩ Βούλεται μὲν οὐδὲν ἦττον ὁ νόμος εἶναι τοῦ ὄντος ἐξεύρεσις· οἱ δ' ἄρα μὴ τοῖς αὐτοῖς αἰ νόμοις χρώμενοι ἄνθρωποι, ὡς δοκοῦμεν, οὐκ αἰ δύνανται ἐξευρίσκειν ὃ βούλεται ὁ νόμος, τὸ ὄν. ἐπεὶ φέρε ἴδωμεν ἐὰν ἄρα ἡμῖν ἐνθένδε κατάδηλον γένηται εἴτε τοῖς αὐτοῖς αἰ νόμοις χρώμεθα ἢ ἄλλοτε ἄλλοις, καὶ εἰ ἅπαντες τοῖς αὐτοῖς ἢ ἄλλοι ἄλλοις.
- Min.315.d ΕΤ Ἀλλὰ τοῦτό γε, ὦ Σώκρατες, οὐ χαλεπὸν γινῶναι, ὅτι οὔτε οἱ αὐτοὶ αἰ τοῖς αὐτοῖς νόμοις χρῶνται ἄλλοι τε ἄλλοις. ἐπεὶ αὐτίκα ἡμῖν μὲν οὐ νόμος ἐστὶν ἀνθρώπους θύειν ἀλλ' ἀνόσιον, Καρχηδόνιοι δὲ θύουσιν ὡς ὄσιον ὄν καὶ νόμιμον αὐτοῖς, καὶ ταῦτα ἔνιοι αὐτῶν καὶ τοὺς αὐτῶν ὑεῖς τῷ Κρόνῳ, ὡς ἴσως καὶ σὺ ἀκήκοας. καὶ μὴ ὅτι βάρβαροι ἄνθρωποι ἡμῶν ἄλλοις νόμοις χρῶνται, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν τῇ Λυκαίᾳ οὗτοι καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι οἷας θυσίας θύουσιν Ἑλλήνες ὄντες. ὥσπερ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς οἶσθ' αἰ που καὶ αὐτὸς ἀκούων οἷς νόμοις ἐχρώμεθα πρὸ τοῦ περὶ τοὺς ἀποθανόντας, ἱερεῖά τε προσφάττοντες πρὸ τῆς ἐκφορᾶς τοῦ νεκροῦ καὶ ἐγχυτιστρίας μεταπεμπόμενοι· οἱ δ' αὖ ἐκείνων ἔτι πρότεροι αὐτοῦ καὶ ἔθαπτον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοὺς ἀποθανόντας· ἡμεῖς δὲ τούτων οὐδὲν ποιοῦμεν. μυρία δ' ἂν τις ἔχοι τοιαῦτα εἰπεῖν· πολλὴ γὰρ εὐρυχωρία τῆς ἀποδείξεως ὡς οὔτε ἡμεῖς ἡμῖν αὐτοῖς αἰ κατὰ ταῦτα νομίζομεν οὔτε ἀλλήλοις οἱ ἄνθρωποι.
- Min.315.e ΣΩ Οὐδὲν τοι θαυμαστόν ἐστιν, ὦ βέλτιστε, εἰ σὺ μὲν ὀρθῶς λέγεις, ἐμὲ δὲ τοῦτο λέληθεν. ἀλλ' ἕως ἂν σὺ τε κατὰ σαυτὸν λέγῃς ἃ σοι δοκεῖ μακρῶ λόγῳ καὶ πάλιν ἐγώ, οὐδὲν μὴ ποτε συμβῶμεν, ὡς ἐγὼ οἶμαι· ἐὰν δὲ κοινὸν τεθῇ τὸ σκέμμα, τάχ' ἂν ὁμολογήσῃμεν. εἰ μὲν οὖν βούλει, πυκθανόμενός τι παρ' ἐμοῦ κοινῇ μετ' ἐμοῦ σκόπει· εἰ δ' αὖ βούλει, ἀποκρινόμενος.
- Min.315.e ΕΤ Ἀλλ' ἐθέλω, ὦ Σώκρατες, ἀποκρίνεσθαι ὅτι ἂν βούλῃ.
- Min.315.e ΣΩ Φέρε δὴ σὺ, πότερα νομίζεις τὰ δίκαια ἄδικα εἶναι καὶ τὰ ἄδικα δίκαια, ἢ τὰ μὲν δίκαια δίκαια, τὰ δὲ ἄδικα ἄδικα;
- Min.316.a —ΕΤ Ἐγὼ μὲν τὰ τε δίκαια δίκαια καὶ τὰ ἄδικα ἄδικα.
- Min.316.a —ΣΩ Οὐκοῦν καὶ παρὰ πᾶσιν οὕτως ὡς ἐνθάδε νομίζεται;
- Min.316.a —ΕΤ Ναί.
- Min.316.a —ΣΩ Οὐκοῦν καὶ ἐν Πέρσαις;
- Min.316.a —〈ΕΤ Καὶ ἐν Πέρσαις〉 .
- Min.316.a —ΣΩ Ἀλλὰ αἰ δῆπου;
- Min.316.a —ΕΤ Ἀεὶ.
- Min.316.a — ΣΩ Πότερον δὲ τὰ πλεῖον ἔλκοντα βαρύτερα νομίζεται ἐνθάδε, τὰ δὲ ἔλαττον κουφότερα, ἢ τοῦναντίον;
- Min.316.a —ΕΤ Οὐκ, ἀλλὰ τὰ πλεῖον ἔλκοντα βαρύτερα, τὰ δὲ ἔλαττον κουφότερα.
- Min.316.a —ΣΩ Οὐκοῦν καὶ ἐν Καρχηδόνι καὶ ἐν Λυκαίᾳ;
- Min.316.a — ΕΤ Ναί.

- Min.316.b —ΣΩ Τὰ μὲν καλὰ, ὡς ἔοικε, πανταχοῦ νομίζεται καλὰ καὶ τὰ αἰσχροὶ αἰσχροί, ἀλλ' οὐ τὰ αἰσχροὶ καλὰ οὐδὲ τὰ καλὰ αἰσχροί.
- Min.316.b —ΕΤ Οὕτως.
- Min.316.b —ΣΩ Οὐκοῦν, ὡς κατὰ πάντων εἶπεῖν, τὰ ὄντα νομίζεται εἶναι, οὐ τὰ μὴ ὄντα, καὶ παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν.
- Min.316.b —ΕΤ Ἐμοιγε δοκεῖ.
- Min.316.b ΣΩ Ὅς ἂν ἄρα τοῦ ὄντος ἀμαρτάνῃ, τοῦ νομίμου ἀμαρτάνει.
- Min.316.c ΕΤ Οὕτω μὲν, ὦ Σώκρατες, ὡς σὺ λέγεις, καὶ φαίνεται ταῦτα νόμιμα καὶ ἡμῖν ἀεὶ καὶ τοῖς ἄλλοις· ἐπειδὴν δ' ἐννοήσω ὅτι οὐδὲν παυόμεθα ἄνω κάτω μετατιθέμενοι τοὺς νόμους, οὐ δύναμαι πεισθῆναι.
- Min.316.c ΣΩ Ἴσως γὰρ οὐκ ἐννοεῖς ταῦτα μεταπεττευόμενα ὅτι ταῦτά ἐστιν. ἀλλ' ὥδε μετ' ἐμοῦ αὐτὰ ἄθρει. ἤδη ποτὲ ἐνέτυχες συγγράμματι περὶ ὑγιείας τῶν καμνόντων; Ἐγωγε.
- Min.316.c —ΣΩ Οἶσθα οὖν τίνος τέχνης τοῦτ' ἐστὶ τὸ σύγγραμμα;
- Min.316.c —ΕΤ Οἶδα, ὅτι ἰατρικῆς.
- Min.316.c —ΣΩ Οὐκοῦν ἰατροὺς καλεῖς τοὺς ἐπιστήμονας περὶ τούτων;
- Min.316.d —ΕΤ Φημί. Πότερον οὖν οἱ ἐπιστήμονες ταῦτα περὶ τῶν αὐτῶν νομίζουνσιν ἢ ἄλλοι ἄλλα; Ταῦτά ἔμοιγε δοκοῦσι.
- Min.316.d —ΣΩ Πότερον οἱ Ἕλληνες μόνοι τοῖς Ἕλλησιν ἢ καὶ οἱ βάρβαροι αὐτοῖς τε καὶ τοῖς Ἕλλησι, περὶ ὧν ἂν εἰδῶσι, ταῦτα νομίζουσι;
- Min.316.d —ΕΤ Ταῦτά δήπου πολλὴ ἀνάγκη ἐστὶν τοὺς εἰδότας αὐτοὺς αὐτοῖς συννομίζειν καὶ Ἕλληνας καὶ βαρβάρους.
- Min.316.d — ΣΩ Καλῶς γε ἀπεκρίνω. οὐκοῦν καὶ ἀεὶ;
- Min.316.d —ΕΤ Ναί, καὶ ἀεὶ.
- Min.316.e ΣΩ Οὐκοῦν καὶ οἱ ἱατροὶ συγγράφουσι περὶ ὑγιείας ἅπερ καὶ νομίζουσιν εἶναι;
- Min.316.e —ΕΤ Ναί.
- Min.316.e —ΣΩ Ἱατρικὰ ἄρα καὶ ἱατρικοὶ νόμοι ταῦτα τὰ συγγράμματα ἐστὶν τὰ τῶν ἱατρῶν.
- Min.316.e —ΕΤ Ἱατρικὰ μέντοι.
- Min.316.e —ΣΩ Ἄρ' οὖν καὶ τὰ γεωργικὰ συγγράμματα γεωργικοὶ νόμοι εἰσίν;
- Min.316.e —ΕΤ Ναί.
- Min.316.e —ΣΩ Τίνων οὖν ἐστὶν τὰ περὶ κήπων ἐργασίας συγγράμματα καὶ νόμιμα;
- Min.316.e —ΕΤ Κηπουρῶν.
- Min.316.e —ΣΩ Κηπουρικοὶ ἄρα νόμοι ἡμῖν εἰσιν οὗτοι.
- Min.316.e —ΕΤ Ναί.
- Min.316.e —ΣΩ Τῶν ἐπισταμένων κήπων ἄρχειν;
- Min.316.e —ΕΤ Πῶς δ' οὐ;
- Min.316.e —ΣΩ Ἐπίστανται δ' οἱ κηπουροί.
- Min.316.e —ΕΤ Ναί.
- Min.316.e —ΣΩ Τίνων δὲ τὰ περὶ ὄψου σκευασίας συγγράμματά τε καὶ νόμιμα;
- Min.316.e —ΕΤ Μαγείρων.
- Min.316.e —ΣΩ Μαγειρικοὶ ἄρα οὗτοι νόμοι εἰσίν;

- Min.316.e —ΕΤ Μαγειρικοί.
- Min.317.a —ΣΩ Τῶν ἐπισταμένων, ὡς ἔοικεν, ὅψου σκευασίας ἄρχειν;
- Min.317.a —ΕΤ Ναί.
- Min.317.a —ΣΩ Ἐπίστανται δέ, ὥς φασιν, οἱ μάγειροι;
- Min.317.a —ΕΤ Ἐπίστανται γάρ.
- Min.317.a —ΣΩ Εἶεν· τίνων δὲ δὴ τὰ περὶ πόλεως διοικήσεως συγγράμματα τε καὶ νόμιμά ἐστιν; ἄρ' οὐ τῶν ἐπισταμένων πόλεων ἄρχειν;
- Min.317.a —ΕΤ Ἐμοιγε δοκεῖ.
- Min.317.a —ΣΩ Ἐπίστανται δὲ ἄλλοι τινὲς ἢ οἱ πολιτικοί τε καὶ οἱ βασιλικοί;
- Min.317.a —ΕΤ Οὗτοι μὲν οὖν.
- Min.317.b —ΣΩ Πολιτικά ἄρα ταῦτα συγγράμματα ἐστίν, οὓς οἱ ἄνθρωποι νόμους καλοῦσι, βασιλέων τε καὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν συγγράμματα.
- Min.317.b —ΕΤ Ἀληθῇ λέγεις.
- Min.317.b ΣΩ Ἄλλο τι οὖν οἷ γε ἐπιστάμενοι οὐκ ἄλλοτε ἄλλα συγγράψουσι περὶ τῶν αὐτῶν;
- Min.317.b —ΕΤ Οὔ.
- Min.317.b —ΣΩ Οὐδὲ μεταθήσονται ποτε περὶ τῶν αὐτῶν ἕτερα καὶ ἕτερα νόμιμα;
- Min.317.b ΕΤ Οὐ δῆτα.
- Min.317.b —ΣΩ Ἐὰν οὖν ὁρῶμέν τινας ὁπουοῦν τοῦτο ποιοῦντας, πότερα φήσομεν ἐπιστήμονας εἶναι ἢ ἀνεπιστήμονας τοὺς τοῦτο ποιοῦντας;
- Min.317.b —ΕΤ Ἀνεπιστήμονας.
- Min.317.c —ΣΩ Οὐκοῦν καὶ ὃ μὲν ἂν ὀρθὸν ᾖ, νόμιμον αὐτὸ φήσομεν ἐκάστῳ εἶναι, ἢ τὸ ἰατρικὸν ἢ τὸ μαγειρικὸν ἢ τὸ κηπουρικόν;
- Min.317.c ΕΤ Ναί.
- Min.317.c —ΣΩ Ὁ δ' ἂν μὴ ὀρθὸν ᾖ, οὐκέτι φήσομεν τοῦτο νόμιμον εἶναι;
- Min.317.c —ΕΤ Οὐκέτι.
- Min.317.c —ΣΩ Ἄνομον ἄρα γίγνεται.
- Min.317.c —ΕΤ Ἀνάγκη.
- Min.317.c —ΣΩ Οὐκοῦν καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῖς περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων καὶ ὅλως περὶ πόλεως διακοσμήσεώς τε καὶ περὶ τοῦ ὡς χρὴ πόλιν διοικεῖν, τὸ μὲν ὀρθὸν νόμος ἐστὶ βασιλικός, τὸ δὲ μὴ ὀρθὸν οὐ, ὃ δοκεῖ νόμος εἶναι τοῖς μὴ εἰδόσιν· ἔστιν γὰρ ἄνομον.
- Min.317.d —ΕΤ Ναί.
- Min.317.d —ΣΩ Ὅρθῳς ἄρα ὠμολογήσαμεν νόμον εἶναι τοῦ ὄντος εὗρεσιν.
- Min.317.d —ΕΤ Φαίνεται.
- Min.317.d ΣΩ Ἔτι δὲ καὶ τόδε ἐν αὐτῷ διαθεώμεθα. τίς ἐπιστήμων διανεῖμαι ἐπὶ γῇ τὰ σπέρματα;
- Min.317.d —ΕΤ Γεωργός.
- Min.317.d —ΣΩ Οὗτος δὲ τὰ ἄξια σπέρματα ἐκάστη γῇ διανέμει;
- Min.317.d —ΕΤ Ναί.
- Min.317.d — ΣΩ Ὁ γεωργὸς ἄρα νομεὺς ἀγαθὸς τούτων, καὶ οἱ τούτου νόμοι καὶ διανομαὶ ἐπὶ ταῦτα ὀρθαί εἰσιν;
- Min.317.d

—ΕΤ Ναί.

Min.317.d — ΣΩ Τίς δὲ κρουμάτων ἐπὶ τὰ μέλη ἀγαθὸς νομεύς, καὶ τὰ ἄξια νεῖμαι; καὶ οἱ τίνος νόμοι ὀρθοὶ εἰσιν;

Min.317.e —ΕΤ Οἱ τοῦ ἀύλητοῦ καὶ τοῦ κιθαριστοῦ.

Min.317.e —ΣΩ Ὁ νομικώτατος ἄρα ἐν τούτοις, οὗτος ἀύλητικώτατος.

Min.317.e —ΕΤ Ναί.

Min.317.e —ΣΩ Τίς δὲ τὴν τροφὴν ἐπὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων σώματα διανεῖμαι ἄριστος; οὐχ ὅσπερ τὴν ἀξίαν;

Min.317.e —ΕΤ Ναί.

Min.317.e —ΣΩ Αἱ τούτου ἄρα διανομαὶ καὶ οἱ νόμοι βέλτιστοι, καὶ ὅστις περὶ ταῦτα νομικώτατος, καὶ νομεὺς ἄριστος.

Min.317.e —ΕΤ Πάνυ γε.

Min.318.a —ΣΩ Τίς οὗτος;

Min.318.a ΕΤ Παιδοτρίβης.

Min.318.a —ΣΩ Οὗτος τὴν ἀνθρωπεῖαν ἀγέλην τοῦ σώματος νέμειν κράτιστος;

Min.318.a —ΕΤ Ναί.

Min.318.a —ΣΩ Τίς δὲ τὴν τῶν προβάτων ἀγέλην κράτιστος νέμειν; τί ὄνομα αὐτῷ;

Min.318.a —ΕΤ Ποιμὴν.

Min.318.a —ΣΩ Οἱ τοῦ ποιμένου ἄρα νόμοι ἄριστοι τοῖς προβάτοις.

Min.318.a —ΕΤ Ναί.

Min.318.a —ΣΩ Οἱ δὲ τοῦ βουκόλου τοῖς βουσί.

Min.318.a —ΕΤ Ναί.

Min.318.a —ΣΩ Οἱ δὲ τοῦ τίνος νόμοι ἄριστοι ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων; οὐχ οἱ τοῦ βασιλέως; φάθι.

Min.318.b —ΕΤ Φημὶ δὴ.

Min.318.b ΣΩ Καλῶς τοίνυν λέγεις. ἔχοις ἂν οὖν εἰπεῖν τίς τῶν παλαιῶν ἀγαθὸς γέγονεν ἐν τοῖς ἀύλητικοῖς νόμοις νομοθέτης; ἴσως οὐκ ἐννοεῖς, ἀλλ' ἐγὼ βούλει σε ὑπομνήσω;

Min.318.b —ΕΤ Πάνυ μὲν οὖν.

Min.318.b —ΣΩ Ἄρ' οὖν ὁ Μαρσύας λέγεται καὶ τὰ παιδικὰ αὐτοῦ Ὀλυμπος ὁ Φρύξ;

Min.318.b —ΕΤ Ἀληθεῖ λέγεις.

Min.318.c —ΣΩ Τούτων δὴ καὶ τὰ ἀυλήματα θειότατά ἐστι, καὶ μόνον κινεῖ καὶ ἐκφαίνει τοὺς τῶν θεῶν ἐν χρειᾷ ὄντας· καὶ ἔτι καὶ νῦν μόνον λοιπά, ὡς θεῖα ὄντα.

Min.318.c —ΕΤ Ἔστι ταῦτα.

Min.318.c —ΣΩ Τίς δὲ λέγεται τῶν παλαιῶν βασιλέων ἀγαθὸς νομοθέτης γεγονέναι, οὗ ἔτι καὶ νῦν τὰ νόμιμα μένει ὡς θεῖα ὄντα;

Min.318.c —ΕΤ Οὐκ ἐννοῶ.

Min.318.c ΣΩ Οὐκ οἶσθα τίνες παλαιοτάτοις νόμοις χρῶνται τῶν Ἑλλήνων;

Min.318.c ΕΤ Ἄρα Λακεδαιμονίους λέγεις καὶ Λυκοῦργον τὸν νομοθέτην;

Min.318.d ΣΩ Ἀλλὰ ταῦτά γε οὐδέπω ἴσως ἔτι τριακόσια ἢ ὀλίγω τούτων πλείω. ἀλλὰ τούτων τῶν νομίμων τὰ βέλτιστα πόθεν ἔχει; οἶσθα;

Min.318.d ΕΤ Φασὶ γε ἐκ Κρήτης.

Min.318.d

ΣΩ Οὐκοῦν οὗτοι παλαιοτάτοις νόμοις χρῶνται τῶν Ἑλλήνων;

Min.318.d ET Ναί.

Min.318.d ΣΩ Οἷσθα οὖν τίνες τούτων ἀγαθοὶ βασιλῆς ἦσαν; Μίνως καὶ Ῥαδάμανθυς, οἱ Διὸς καὶ Εὐρώπης παῖδες, ὧν οἶδε εἰσὶν οἱ νόμοι.

Min.318.d ET Ῥαδάμανθὺν γέ φασιν, ὦ Σώκρατες, δίκαιον ἄνδρα, τὸν δὲ Μίνων ἄγριόν τινα καὶ χαλεπὸν καὶ ἄδικον.

Min.318.e ΣΩ Ἀττικόν, ὦ βέλτιστε, λέγεις μῦθον καὶ τραγικόν.

Min.318.e ET Τί δέ; οὐ ταῦτα λέγεται περὶ Μίνω;

Min.318.e ΣΩ Οὐκ οὖν ὑπὸ γε Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου· καίτοι γε πιθανώτεροί εἰσιν ἢ σύμπαντες οἱ τραγωδοποιοί, ὧν σὺ ἀκούων ταῦτα λέγεις.

Min.318.e ET Ἀλλὰ τί μὴν οὗτοι περὶ Μίνω λέγουσιν;

Min.320.d ΣΩ Ἐγὼ δὴ σοι ἔρῳ, ἵνα μὴ καὶ σὺ ὥσπερ οἱ πολλοὶ ἀσεβῆς. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅτι τούτου ἀσεβέστερόν ἐστιν οὐδ' ὅτι χρή μᾶλλον εὐλαβεῖσθαι, πλὴν εἰς θεοὺς καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐξαμαρτάνειν, δεύτερον δὲ εἰς τοὺς θείους ἀνθρώπους· ἀλλὰ πάνυ πολλὴν χρή προμήθειαν ποιεῖσθαι αἰεὶ, ὅταν μέλλης ἄνδρα ψέξειν ἢ ἐπαινέσεσθαι, μὴ οὐκ ὀρθῶς εἴπῃς. τούτου καὶ ἔνεκα χρή μανθάνειν διαγιγνώσκειν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς ἄνδρας. νεμεσᾷ γὰρ ὁ θεός, ὅταν τις ψέγῃ τὸν ἑαυτῷ ὅμοιον ἢ ἐπαινῇ τὸν ἑαυτῷ ἐναντίως ἔχοντα· ἔστι δ' οὗτος ὁ ἀγαθός. μὴ γάρ τι οἴου λίθους μὲν εἶναι ἱερούς καὶ ξύλα καὶ ὄρνεα καὶ ὄφεις, ἀνθρώπους δὲ μή· ἀλλὰ πάντων τούτων ἱερώτατόν ἐστιν ἄνθρωπος ὁ ἀγαθός, καὶ μιαινώτατον ὁ πονηρός. Ἦδη οὖν καὶ περὶ Μίνω, ὡς αὐτὸν Ὀμηρός τε καὶ Ἡσίοδος ἐγκωμιάζουσι, τούτου ἔνεκα φράσω, ἵνα μὴ ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπου εἰς ἥρω Διὸς ὑὸν λόγῳ ἐξαμαρτάνῃς. Ὀμηρος γὰρ περὶ Κρήτης λέγων ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι ἐν αὐτῇ εἰσιν καὶ ἐνενήκοντα πόλεις, τῆσι δ' ἐφησὶν— ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής. ἔστιν οὖν τοῦτο Ὀμήρου ἐγκώμιον εἰς Μίνων διὰ βραχέων εἰρημένον, οἷον οὐδ' εἰς ἕνα τῶν ἡρώων ἐποίησεν Ὀμηρος, ὅτι μὲν γὰρ ὁ Ζεὺς σοφιστής ἐστιν καὶ ἡ τέχνη αὕτη παγκάλῃ ἐστί, πολλαχοῦ καὶ ἄλλοθι δηλοῖ, ἀτὰρ καὶ ἐνταῦθα. λέγει γὰρ τὸν Μίνων συγγίγνεσθαι ἐνάτῳ ἔτει τῷ Διὶ ἐν λόγοις καὶ φοιτᾷν παιδευθησόμενον ὡς ὑπὸ σοφιστοῦ ὄντος τοῦ Διός. ὅτι οὖν τοῦτο τὸ γέρας οὐκ ἔστιν ὅτῳ ἀπένειμεν Ὀμηρος τῶν ἡρώων, ὑπὸ Διὸς πεπαιδεῦσθαι, ἄλλῳ ἢ Μίνῳ, τοῦτ' ἔστιν ἔπαινος θαυμαστός. καὶ Ὀδυσσεΐας ἐν Νεκυίᾳ δικάζοντα χρυσοῦν σκῆπτρον ἔχοντα πεποίηκε τὸν Μίνων, οὐ τὸν Ῥαδάμανθυν· Ῥαδάμανθυν δὲ οὗτ' ἐνταῦθα δικάζοντα πεποίηκεν οὔτε συγγιγνόμενον τῷ Διὶ οὐδαμοῦ. διὰ ταῦτά φημι· ἐγὼ Μίνων ἀπάντων μάλιστα ὑπὸ Ὀμήρου ἐγκεκωμιάσθαι. τὸ γὰρ Διὸς ὄντα παῖδα μόνον ὑπὸ Διὸς πεπαιδεῦσθαι οὐκ ἔχει ὑπερβολὴν ἐπαίνου—τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ἔπος τὸ— ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής, συνουσιαστήν τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Μίνων. οἱ γὰρ ὅαροι λόγοι εἰσὶν, καὶ ὀαριστής συνουσιαστής ἐστιν ἐν λόγοις—ἐφοῖτα οὖν δι' ἐνάτου ἔτους εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἄντρον ὁ Μίνως, τὰ μὲν μαθησόμενος, τὰ δὲ ἀποδειξόμενος ἅ τῇ προτέρᾳ ἐννεετηρίδι ἐμεμαθήκει παρὰ τοῦ Διός. εἰσὶν δὲ οἱ ὑπολαμβάνουσι τὸν ὀαριστήν συμπότην καὶ συμπαιστήν εἶναι τοῦ Διός, ἀλλὰ τῷδε ἂν τις τεκμηρίῳ χρῶτο ὅτι οὐδὲν λέγουσιν οἱ οὕτως ὑπολαμβάνοντες· πολλῶν γὰρ ὄντων ἀνθρώπων καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, οὐκ ἔστιν οἵτινες ἀπέχονται συμποσίων καὶ ταύτης τῆς παιδείας, οὗ ἔστιν οἶνος, ἄλλοι ἢ Κρήτες καὶ Λακεδαιμόνιοι δεύτεροι, μαθόντες παρὰ Κρητῶν. ἐν Κρήτῃ δὲ εἷς οὗτός ἐστι τῶν ἄλλων νόμων οὗς Μίνως ἔθηκε, μὴ συμπίνειν ἀλλήλοις εἰς μέθην. καίτοι δῆλον ὅτι ἅ ἐνόμιζεν καλὰ εἶναι, ταῦτα νόμιμα ἔθηκεν καὶ τοῖς αὐτοῦ πολίταις. οὐ γάρ που, ὥσπερ γε φαῦλος ἄνθρωπος, ὁ Μίνως ἐνόμιζεν μὲν ἕτερα, ἐποίει δὲ ἄλλα παρ' ἃ ἐνόμιζεν· ἀλλὰ ἦν αὕτη ἡ συνουσία ὥσπερ ἐγὼ λέγω, διὰ λόγων ἐπὶ παιδείᾳ εἰς ἀρετήν. ὅθεν δὴ καὶ τοὺς

νόμους τούτους ἔθηκε τοῖς αὐτοῦ πολίταις, δι’ οὓς ἦ τε Κρήτη τὸν πάντα χρόνον εὐδαιμονεῖ καὶ Λακεδαίμων, ἀφ’ οὗ ἤρξατο τούτοις χρῆσθαι, ἅτε θείοις οὖσιν. Ῥαδάμανθους δὲ ἀγαθὸς μὲν ἦν ἀνὴρ· ἐπεπαίδευτο γὰρ ὑπὸ τοῦ Μίνω. ἐπεπαίδευτο μέντοι οὐχ ὅλην τὴν βασιλικὴν τέχνην, ἀλλ’ ὑπηρεσίαν τῇ βασιλικῇ, ὅσον ἐπιστατεῖν ἐν τοῖς δικαστηρίοις· ὅθεν καὶ δικαστὴς ἀγαθὸς ἐλέχθη εἶναι. νομοφύλακι γὰρ αὐτῷ ἐχρήτο ὁ Μίνως κατὰ τὸ ἄστυ, τὰ δὲ κατὰ τὴν ἄλλην Κρήτην τῷ Τάλῳ. ὁ γὰρ Τάλως τρεῖς περιεῖχε τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὰς κώμας, φυλάττων τοὺς νόμους ἐν αὐταῖς, ἐν χαλκοῖς γραμματείοις ἔχων γεγραμμένους τοὺς νόμους, ὅθεν χαλκοῦς ἐκλήθη. εἶρηκε δὲ καὶ Ἡσίοδος ἀδελφὰ τούτων εἰς τὸν Μίνων. μνησθεὶς γὰρ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος φησὶν— ὃς βασιλεύτατος γένητο θνητῶν βασιλέων, καὶ πλείστων ἤνασσε περικτιόνων ἀνθρώπων, Ζηνὸς ἔχων σκῆπτρον· τῷ καὶ πολέων βασίλευεν. καὶ οὗτος λέγει τὸ τοῦ Διὸς σκῆπτρον οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν παιδείαν τὴν τοῦ Διός, ἣ εὖθυνε τὴν Κρήτην.

Min.320.e ET Διὰ τί οὖν ποτε, ὦ Σώκρατες, αὕτη ἡ φήμη κατεσκεδάσται τοῦ Μίνω ὡς ἀπαιδευτοῦ τινὸς καὶ χαλεποῦ ὄντος;

Min.321.b ΣΩ Δι’ ὃ καὶ σύ, ὦ βέλτιστε, ἐὰν σωφρονῆς, εὐλαβήσῃ, καὶ ἄλλος πᾶς ἀνὴρ ὅτῳ μέλει τοῦ εὐδόκιμον εἶναι, μηδέποτε ἀπεχθάνεσθαι ἀνδρὶ ποιητικῷ μηδενί. οἱ γὰρ ποιηταὶ μέγα δύνανται εἰς δόξαν, ἐφ’ ὁπότερα ἂν ποιῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἢ εὐλογοῦντες ἢ κακηγοροῦντες. ὃ δὴ καὶ ἐξήμαρτεν ὁ Μίνως, πολεμήσας τῇδε τῇ πόλει, ἐν ἣ ἄλλη τε πολλὴ σοφία ἐστὶ καὶ ποιηταὶ παντοδαποὶ τῆς τε ἄλλης ποιήσεως καὶ τραγωδίας. ἡ δὲ τραγωδία ἐστὶν παλαιὸν ἐνθάδε, οὐχ ὡς οἴονται ἀπὸ Θέσπιδος ἀρξαμένη οὐδ’ ἀπὸ Φρυνίχου, ἀλλ’ εἰ θέλεις ἐννοῆσαι, πάνυ παλαιὸν αὐτὸ εὐρήσεις ὃν τῇσδε τῆς πόλεως εὐρύημα. ἔστιν δὲ τῆς ποιήσεως δημοτερέστατόν τε καὶ ψυχαγωγικώτατον ἡ τραγωδία· ἐν ἣ δὴ καὶ ἐντείνοντες ἡμεῖς τὸν Μίνων τιμωρούμεθα ἀνθ’ ὧν ἡμᾶς ἠνάγκασε τοὺς δασμοὺς τελεῖν ἐκείνους. τοῦτο οὖν ἐξήμαρτεν ὁ Μίνως, ἀπεχθόμενος ἡμῖν, ὅθεν δὴ, ὃ σὺ ἐρωτᾷς, κακοδοξότερος γέγονεν. ἐπεὶ ὅτι γε ἀγαθὸς ἦν καὶ νόμιμος, ὅπερ καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, νομεὺς ἀγαθός, τοῦτο μέγιστον σημεῖον, ὅτι ἀκίνητοι αὐτοῦ οἱ νόμοι εἰσὶν, ἅτε τοῦ ὄντος περὶ πόλεως οἰκίσεως ἐξευρόντος εὖ τὴν ἀλήθειαν.

Min.321.b ET Δοκεῖς μοι, ὦ Σώκρατες, εἰκότα τὸν λόγον εἰρηκέναι.

Min.321.b ΣΩ Οὐκοῦν εἰ ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, δοκοῦσί σοι παλαιοτάτοις Κρήτες οἱ Μίνω καὶ Ῥαδαμάνθυος πολῖται νόμοις χρῆσθαι;

Min.321.b ET Φαίνονται.

Min.321.c ΣΩ Οὗτοι ἄρα τῶν παλαιῶν ἄριστοι νομοθέται γεγόνασιν, νομῆς τε καὶ ποιμένες ἀνδρῶν, ὥσπερ καὶ Ὅμηρος ἔφη ποιμένα λαῶν εἶναι τὸν ἀγαθὸν στρατηγόν.

Min.321.c ET Πάνυ μὲν οὖν.

Min.321.c ΣΩ Φέρε δὴ πρὸς Διὸς φίλιον· εἴ τις ἡμᾶς ἔροιτο, ὃ τῷ σώματι ἀγαθὸς νομοθέτης τε καὶ νομεὺς τί ἐστὶν ταῦτα ἃ διανέμων ἐπὶ τὸ σῶμα βέλτιον αὐτὸ ποιεῖ, εἴποιμεν ἂν καλῶς τε καὶ διὰ βραχέων ἀποκρινόμενοι, ὅτι τροφήν τε καὶ πόρους, τῇ μὲν αὖξων, τοῖς δὲ γυμνάζων καὶ συνιστὰς τὸ σῶμα αὐτό.

Min.321.d ET Ὅρθως γε.

Min.321.d ΣΩ Εἰ οὖν δὴ μετὰ τοῦτο ἔροιτο ἡμᾶς, “Τί δὲ δὴ ποτε ἐκεῖνά ἐστιν, <ᾗ> ὁ ἀγαθὸς νομοθέτης τε καὶ νομεὺς διανέμων ἐπὶ τὴν ψυχὴν βελτίω αὐτὴν ποιεῖ;” τί ἂν ἀποκρινάμενοι οὐκ ἂν αἰσχυνηῖμεν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἡλικίας αὐτῶν;

Min.321.d ET Οὐκέτι τοῦτ’ ἔχω εἰπεῖν.

Min.321.d

ΣΩ Ἀλλὰ μέντοι αἰσχρόν γε τῇ ψυχῇ ἡμῶν ἔστιν ἑκατέρου, τὰ μὲν ἐν αὐταῖς φαίνεσθαι μὴ
εἰδυίας, ἐν οἷς αὐταῖς ἔνεστι καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ φλαῦρον, τὰ δὲ τοῦ σώματος καὶ τὰ τῶν
ἄλλων ἐσκέφθαι.